

9.august 2013

Børne-og undervisningsudvalget
Folketinget

Vedr. genetablering af cand.pæd.psyk.uddannelsen

Jeg har i vedlagte to breve søgt at forklare Børne- og Undervisningsministeren, at Undervisningsministeriet i højeste grad indholdsmæssigt bør være interesseret i at medvirke til at sikre, at der sker en genetablering af cand.pæd.psyk.uddannelsen, så læreruddannede fortsat kan erhverve en psykologuddannelse.

Jeg har argumenteret med, at folkeskolen har haft behov for læreruddannede psykologer siden 1944 – især til at medvirke til at arbejde med udvikling af almenundervisningen og øget inklusion. Jeg har medtaget i denne henvendelse til Børne- og Undervisningsudvalget de to skrivelser til ministeren, hvor der argumenteres for dette (er tidligere sendt til udvalget).

Jeg er selvfølgelig helt indforstået med, at selve uddannelsen henhører under ministeren for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, men Børne- og Undervisningsministeriet bør indholdsmæssigt medvirke til at sikre, at cand.pæd.psyk.uddannelsen omsider bliver genetableret. Alligevel modtager jeg nedenstående svar på en henvendelse til minister Christine Antorini fra kontorfunktionær Bart de Vries.

Jeg har derfor skrevet tilbage til minister for Børne og Undervisning, Christine Antorini og mindet om Undervisningsministeriets interesse gennem mange år for at fastholde læreruddannede psykologer – tidligere skolepsykologer – af hensyn til undervisningen i folkeskolen.

Jeg håber, at Børne- og Undervisningsudvalget vil medvirke til at sikre, at den sag bliver løst?

Hele korrespondancen er medtaget i vedlagte notat – startende med tredje henvendelse til minister Christine Antorini:

9.august 2013

Børne- og Undervisningsminister
Christine Antorini

Kære Christine

Vedr. genetablering af cand.pæd.psyk.uddannelsen

Jeg har i vedlagte to breve søgt at forklare Børne- og Undervisningsministeren, at Undervisningsministeriet i højeste grad indholdsmæssigt bør være interesseret i at medvirke til at

sikre, at der sker en genetablering af cand.pæd.psyk.uddannelsen, så læreruddannede fortsat kan erhverve en psykologuddannelse.

Jeg har argumenteret med, at folkeskolen har haft behov for læreruddannede psykologer siden 1944 – især til at medvirke til at arbejde med udvikling af almenundervisningen og øget inklusion. Jeg har medtaget i denne henvendelse de to skrivelser til ministeren, hvor der argumenteres for dette (er tidligere sendt).

Jeg er selvfølgelig helt indforstået med, at selve uddannelsen henhører under ministeren for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, men Børne- og Undervisningsministeriet bør indholdsmæssigt medvirke til at sikre, at cand.pæd.psyk.uddannelsen omsider bliver genetableret. Alligevel modtager jeg nedenstående svar på en henvendelse til dig fra kontorfunktionær Bart de Vries.

Jeg må herudover minde om, at Undervisningsministeriet – som ministeriet for folkeskolen - gennem mere end 40 år har været fagligt meget optaget af at sikre, at der ved de skolepsykologiske rådgivninger (nu pædagogisk-psykologiske rådgivninger -PPR) har været læreruddannede psykologer som en helt central faggruppe og som ledere for PPR.

Det fremgår bl.a. af en række undervisningsministerielle betænkninger, rapporter, lovgivning, vejledninger samt udvalgsrapporter til ministeren, bl.a.:

- Kempudvalget fra 1971
- Ulrichudvalget fra 1983
- Undervisningsministeriet PPR-projekt fra 1997
- Vejledning om PPR fra 2000
- Bekendtgørelser, cirkulærer og vejledninger siden 1972
- Anbefaling 1 fra Skolens rejsehold til Undervisningsministeren fra juni 2010

Jeg håber derfor, at du vil sikre, at ministeren for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser er helt bekendt med folkeskolens interesse og behov for, at det fortsat skal være læreruddannede psykologer i folkeskolen, der kan medvirke til at udvikle en almenundervisning, hvor flest mulige elever undervises inden for rammerne af den almene klasse med den fornødne faglig støtte, jfr, den nyeste rapport fra SFI – Kommuners Omstilling til øget Inklusion pr. marts 2013 – hvor der klart konkluderes, at skoler har brug for langt mere støtte fra PPR på det pædagogisk og didaktiske område?

Venlig hilsen

Bjarne Nielsen

Formand for Pædagogiske Psykologers Forening

Reference: 028.06K.391

Kære Bjarne Nielsen

Tak for din mail.

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser vil behandle din henvendelse, da den indholdsmæssigt hører til under dette ministerium.

Med venlig hilsen

Bart de Vries

7.juli 2013

Børne- og Undervisningsminister
Christine Antorini

Kære Christine Antorini

Den 23. juni skrev jeg et enslydende brev til dig og Uddannelsesminister Morten Østergaard om genetablering af cand.pæd.psyk.uddannelsen.

Jeg har nu modtaget svar fra minister Morten Østergaard om sagen. Svaret er af en sådan kort og overordnet art, jeg har været nødt til at sende nedenstående gensvar.

Jeg er fuldt vidende om, at de videregående uddannelser henhører under Uddannelsesministeren, men denne sag vedrører i lige så høj grad ministeren for folkeskolen.

Begrundelsen for dette skyldes, at de læreruddannede psykologer siden begyndelsen af 1970erne har været den bærende faggruppe i PPRs virksomhed. Genetablering af cand.pæd.psyk.uddannelsen hænger i høj grad sammen med PPRs mulighed for at udgøre et kvalificeret tværfagligt hjælpesystem for folkeskolen – såvel i forhold til elever med særlige behov som i forbindelse med udvikling af almenundervisningen og arbejdet med øget inklusion, jfr. bilag 2 i min oprindelige henvendelse fra 23.juni.

Jeg håber derfor, at du vil udnytte din indflydelse til sammen med Morten Østergaard at sikre, at denne sag bliver løst tilfredsstillende til gavn for folkeskolen.

Venlig hilsen

Bjarne Nielsen

Efterfølgende er først minister Morten Østergaards svar fra 3.juli d.å. og derefter mit gensvar

Modtaget på mail 3.juli 2013

Kære Bjarne Nielsen

Tak for din henvendelse ved e-mail af 23. juni 2013 om oprettelse af uddannelsesforløb, der kan give læreruddannede adgang til at opnå psykologautorisation.

Du henviser bl.a. til mit svar af 10. juni 2013 til KL og Danmarks Lærerforening.

I dette svar har jeg taget til efterretning, at Aarhus Universitet ikke længere finder det fagligt forsvarligt at udvikle et uddannelsesforløb for folkeskolelærere med henblik på at opnå psykologautorisation inden for den ramme, som var aftalt med KL. Endvidere har jeg oplyst, at det følger af universitetsloven, at jeg ikke har mulighed for at tvinge Aarhus Universitet til at indfri den indgåede aftale om det nævnte uddannelsesforløb.

Derfor finder jeg ikke længere grundlag for at fortsætte overvejelserne om at oprette et videreuddannelsesforløb, der giver læreruddannede adgang til at opnå psykologautorisation.

Jeg er imidlertid helt enig med dig i, at der også fremover vil være behov for psykologfaglig bistand med godt kendskab til folkeskolens store udfordringer, herunder i arbejdet med øget inklusion gennem udvikling af almenundervisningen.

Derfor finder jeg det relevant, at vi nu får sat en drøftelse i gang med uddannelsessektoren om, hvordan denne uddannelsesopgave mest hensigtsmæssigt kan løses.

Med venlig hilsen

Morten Østergaard

**Vedr. genetablering af cand.pæd.psyk.uddannelsen
– gensvar til minister Morten Østergaard**

Kære Morten Østergaard

Mange tak for dit svar på mail af 3.juli d.å. vedrørende genetablering af cand.pæd.psyk.uddannelsen. Jeg ser meget frem til, at der besluttet konkrete løsninger på dit ønske om at sikre, at folkeskolen får psykologfaglig bistand af psykologer med godt kendskab til folkeskolens udfordringer, som det har været tilfældet siden 1944 gennem læreruddannede psykologer.

Jeg bliver dog nødt til at tilkendegive, at jeg i min henvendelse fremkom med nogle ret præcise vurderinger og spørgsmål, som jeg ikke har fået svar på og ej heller kommentarer til.

Ministeriets begrundelse for ikke længere at fortsætte overvejelserne om at oprette et videreuddannelsesforløb, der giver læreruddannede adgang til at opnå psykologautorisation bygger på et svar fra Aarhus Universitet fra 19.marts d.å. Her tilkendegives, at universitetet ikke på fagligt forsvarlig måde ser sig i stand til at imødekomme ministeriets ønske om at gennemføre den aftalte model, som Aarhus Universitet ellers selv havde udarbejdet.

Jeg har fulgt det helt urimeligt lange sagsforløb om genetablering af cand.pæd.psyk.uddannelsen siden 2001 på tætteste hold i min egenskab af formand for Pædagogiske Psykologers Forening, jfr. bilag 1 i den fremsendte forespørgsel. Jeg har desuden haft dialog med den øverste ledelse på Aarhus Universitet i 2012 – såvel skriftligt som i møde.

Jeg mener at have ganske god grund til at antage, at de egentlige motiver til svaret fra Aarhus Universitet i hvert fald rummer to hovedmotiver, der ikke fremgår af svaret fra Aarhus Universitet: Det har dels været svært for ledelsen at få det faglige miljø på universitetet til at acceptere opgaven, jfr. min oprindelige henvendelse samt nedenstående punkt 1 og 2, og da uddannelsen heller ikke virker så økonomisk attraktiv for universitetet, så har det været en mulighed at sige nej tak til opgaven.

Disse motiver må være kendt i Uddannelsesministeriet ? Jeg synes derfor, at ministerens begrundelse for at opgive overvejelserne om at oprette et videreuddannelsesforløb, der giver læreruddannede adgang til at opnå psykologautorisation, som det er beskrevet i psykologloven, hviler på et meget ringe fagligt grundlag.

Hovedvurderingerne og de vigtigste spørgsmål i min henvendelse var:

1. Dansk Psykologforening og de psykologiske institutter på universiteterne i Aarhus og København har siden 2000 forhindret enhver løsningsforslag, der indebar genetablering af af cand.pæd.psyk.uddannelsen. Begrundelserne har været tilsyneladende faglige, men det er meget svært at se bort fra, at de fagpolitiske begrundelser har været de bærende. Der har ikke fra ministeriets side været skåret igennem på trods af, at cand.pæd.psyk.uddannelsen er klart beskrevet i psykologloven, der er vedtaget af folkettinget i 1993.
2. Aarhus Universitet beskrev selv allerede i 2008 en 3½ års uddannelse, der rummede de fornødne ECT-point.

Rektor Lauritz B. Holm skriver i mail til mig den 16. februar 2012, at Aarhus Universitet arbejder på et udkast til beskrivelse af kandidatuddannelsen til indsendelse til akkreditering pr. 1. maj 2012. Året efter – den 19. marts 2013 tilkendegiver Aarhus Universitet så, at det ikke kan lade sig gøre. Hvad er begrundelserne for, at Aarhus Universitet er blevet uenig med sig selv?

Igen er det min vurdering, at de fagpolitiske motiver har fået overtaget, og DPU-delen af Aarhus Universitet er helt sat ud på et sidespor.

Aarhus Universitet tilkendegiver end ikke, hvorledes rammerne kunne ændres, således at indholdet og rammerne for en cand.pæd.psyk.uddannelse vil kunne være tilfredsstillende. Igen tager jeg det som udtryk for, at de fagpolitiske motiver har været bestemmende – at man ikke ønsker en genetablering af cand.pæd.psyk.uddannelsen – selv om den som sagt fremgår af psykologloven.

3. Hvorfor har Aarhus Universitet ikke inddraget DPU i tilrettelæggelsen af uddannelsen i betragtning af, at DPU og tidligere Danmarks Lærehighjskole har stået for cand-pæd.psyk.uddannelsen i alle årene siden 1965?
4. I min forespørgsel har jeg beskrevet det helt urimeligt lange sagsforløb siden 2000, som jeg håber, at ministeren også er enig med mig i forekommer helt uantageligt, jfr. bilag 1 i oprindelige henvendelse af 23. juni d.å.?
5. Minister Morten Østergaard skriver i svaret til mig, at det ikke er muligt i henhold til universitetsloven at tvinge Aarhus Universitet til at indfri den aftale, som de selv har indgået om at genetablere cand.pæd.psyk.uddannelsen.
Men det må da være muligt inden for den samlede uddannelsessektor at sikre, at en uddannelse, som folkettinget selv har vedtaget i 1993 bliver gennemført ved en uddannelsesinstitution – eller i samarbejde mellem flere uddannelsesinstitutioner – herunder fx det tidligere DPU?
Det er måske også noget af det, der ligger i tilsagnet fra ministeren om at finde en løsning?

De læreruddannede psykologer har siden 1960erne været grundstammen i PPRs virksomhed som fagligt hjælpesystem for folkeskolen – både i form af lederopgaverne af PPR og i forhold til psykologopgaverne – ikke mindst i forhold til folkeskolens store inklusionsopgaver. Derfor er det i virkeligheden PPRs fortsatte eksistens som et fagligt kvalificeret hjælpesystem i folkeskolen, der er på spil i forbindelse med at få denne sag løst. Det er således i lige høj grad en sag af stor vigtighed for ministeren for folkeskolen – Børne- og Undervisningsministeren.

Men jeg er i virkeligheden kun optaget af at få løst denne sag på en fagligt tilfredsstillende måde, så vi kan fastholde de kvaliteter, som PPR-systemet har udgjort for folkeskolens indsats for elever med særlige behov samt i forbindelse med udvikling af almenundervisningen, jfr. bilag 2 i oprindelige henvendelse af 23. juni d.å.. Det kræver efter min bedst overbevisning og med

henvisning til praksis fra de sidste mere end 40 år, at der fortsat er læreruddannede psykologer, der kan tage del i dette arbejde.

Måske kan der tænkes alternative løsninger ved at ændre på psykologloven og reglerne for, hvem det er relevant og nødvendigt at sikre autorisation, fx til individuelle behandlingsforløb?

Det er dog vigtigt, at det klart fremgår af psykologloven, at de i loven nævnte psykologuddannelser er fagligt ligeværdige, så vi undgår myter om A- og B- psykologer.

Jeg håber, at du vil drage omsorg for, at der fremkommer svar på mine spørgsmål, og at erfaringerne for dette lange tidsforløb bliver brugt konstruktivt til at sikre en hurtig løsning på sagen?

Jeg bistår meget gerne i de fortsatte overvejelser, såfremt der måtte være behov herfor.

Venlig hilsen

Bjarne Nielsen

Formand for Pædagogiske Psykologers Forening
(tidl. Skolepsykologernes Landsforening)

bjnielsen@mail.tele.dk

Gensvaret er sendt med enslydende indhold til minister Morten Østergaard (ansvarlig bl.a. for videregående uddannelser) , minister Christine Antorini (ansvarlig bl.a. for folkeskolens forhold) samt til Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående uddannelser og til Børne- og Undervisningsudvalget

Pædagogiske Psykologers Forening
Stockholmsgade 27 - 2100 København Ø
Tlf. 35 25 97 25 - E-mail: ppf@dp.dk

b

23.juni 2013

Børne- og Undervisningsminister
Christine Antorini

Forspørgsel om genoprettelse af cand.pæd.psyk.uddannelsen

Siden 2000 har der været ført drøftelser om genopretning af cand.pæd.psyk.uddannelsen i forlængelse af, at denne uddannelse udgik af kandidatuddannelserne på Danmarks Pædagogisk Universitet (DPU) i 2004, hvor alle kandidatuddannelser blev to-årige. Derfor passede den 3-årige cand.pæd.psyk.uddannelse efter DPUs mening ikke ind i dette mønster.

Efterfølgende er der i bilag 1 beskrevet det langstrakte forløb siden 2000 om genetablering af uddannelsen, hvor det har været meget tydeligt, at der har været mange interesser, der har søgt at forhindre, at der findes en løsning på dette spørgsmål.

Bilag 2 omhandler kort faglig argumentation for, hvorfor det er vigtigt, at cand.pæd.psyk.uddannelsen fortsat består.

Psykologtitlen er beskyttet i psykologloven, hvor kun to uddannelser berettiger til psykologtitlen – nemlig cand.pæd.psyk.- og cand.psyk.uddannelsen.

Folketinget har vedtaget dette, så det vil være et vigtigt spørgsmål for mig at rejse, om ikke uddannelsessystemet bør kunne levere de uddannelser, som folkettinget har vedtaget?

Senest har Aarhus Universitet skrevet til minister Morten Østergaard, at de fagligt ikke kan tilrettelægge en cand.pæd.psyk.uddannelse inden for de aftalte rammer på 3½ år oveni en professionslæreruddannelse + liniefag i specialpædagogik + speciale inden for det specialpædagogiske område + mindst to års undervisningspraksis.

Det virker jo lidt besynderligt, eftersom Aarhus Universitet allerede i 2008 selv udarbejdede den nævnte model og påviste, at de nødvendige ECT-point er til stede.

Det virker også underligt, når det forholder sig sådan, at den hidtidige uddannelse som cand.pæd.psyk. gennem alle 40 år har været en 3-årig kandidatuddannelse oveni en læreruddannelse.

Endelig forekommer det uforklarligt, at Aarhus Universitet (Psykologisk Institut) på intet tidspunkt har søgt at inddrage psykologafdelingen på det tidligere DPU, idet det forekommer nærliggende at inddrage ekspertisen her, hvor der i forvejen er stor succes med den to-årige kandidatuddannelse i pædagogisk psykologi. Det må være muligt at lave en vis koordination af konkrete fag.

I hele tidsforløbet siden 2000 har de psykologiske institutter på universiteterne i Aarhus og København været hårdnakkede modstandere af enhver løsningsmodel, og de har været støttet af Dansk Psykolog Forening.

Vi er derfor meget spændte på, hvilke muligheder ministeren ser for at få løst dette klare behov, som står meget centralt i forhold til folkeskolens store udfordringer med at arbejde med øget inklusion gennem udvikling af almenundervisningen?

20.juni kom der endnu en faglig rapport, der klart konkluderer, at folkeskolens lærere har brug for psykologer med didaktiske kompetencer inden for skoleområdet (SFI og Aarhus Universitet – Dokumentationsprojektet: Kommunernes Omstilling til Øget Inklusion pr. marts 2013 – s. 59-61).

Udviklingen er gået fra, at cirka 2/3 af psykologerne på PPR har været læreruddannede, men nu er

det omvendt. Det store flertal af cand.pæd.psyk'ere er i 50erne og 60erne, så det haster med at finde en løsning.

Det er meget vigtigt, at en løsning respekterer fortsat ligestilling mellem de eksisterende psykologgrupper – om fornødent gennem en ændring af psykologloven og reglerne for autorisation.

I hele forløbet siden 2004 har mange færdiguddannede kandidater i den to-årige uddannelse i pædagogisk psykologi på DPU efterspurgt deres meritmuligheder for at færdiguddanne sig til psykolog, som mange finder, at de er blevet lovet af det daværende DPU.

Hertil kommer de mange lærereuddannede, der forsøger at tilrettelægge deres fremtidige uddannelsesplaner i forhold til cand.pæd.psyk.uddannelsen, og som oplever den store usikkerhed om opstartstidspunkt, der hvert år bliver ændret.

Venlig hilsen

Bjarne Nielsen

Formand for Pædagogiske Psykologers Forening
(tidl. Skolepsykologernes Landsforening)

Forespørgelsen er sendt med enslydende indhold til minister Morten Østergaard (ansvarlig bl.a. for videregående uddannelser) , minister Christine Antorini (ansvarlig bl.a. for folkeskolens forhold) samt til Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående uddannelser og til Børne- og Undervisningsudvalget)

Bilag1

Tidsforløb af sagsbehandlingen af genoprettelse af cand.pæd.psyk.uddannelsen

Forhistorien og begrundelsen for uddannelsen som vigtig for folkeskolen

Folkeskolens behov for lærereuddannede psykologer har været tydeligt siden 1930erne, hvor de første skolepsykologstillinger blev oprettet. Det drejede sig om lærereuddannede med en efterfølgende uddannelse som mag.art i psykologi (fem-årig forskningsuddannelse).

I 1944 blev cand.psyk.uddannelsen påbegyndt på Københavns Universitet for at sikre dette behov. Den psykologiske kandidateksamen bestod af 3 år som overbygning på en lærereuddannelse.

I 1960 blev cand.psyk.uddannelsen 5-årig, og der var ikke krav om en læreruddannelse, selv om læreruddannede fortsat var optagelsesberettigede – også selv om de ikke havde gymnasieuddannelse.

I 1965 blev cand.pæd.psyk.uddannelsen påbegyndt på Danmarks Lærerhøjskole (DLH). Der var tale om en 3-årig kandidatuddannelse, der forud krævede læreruddannelse med liniefag i specialpædagogik. Sidstnævnte kunne erstattes af et ét-årigt fuldtids årskursus i psykologi på DLH.

Uddannelsen som cand.pæd.psyk. blev videreført på DLH og senere DPU frem til 2004 med lidt varierede former. Der var hele tiden tale om en tre-årig overbygning på læreruddannelsen – i en periode med et praktikforløb på ¼ årsværk. I de senere år optog man også fx pædagoger og sygeplejersker.

I 1993 blev psykologloven vedtaget. Her ligestilles de to psykologuddannelser – cand. psyk. og cand.pæd.psyk. – med baggrund i identiske krav i psykologifag og eksamenskrav med udveksling af censorer, som det har været tilfældet fra uddannelsens start i 1965. Begge psykologuddannelser giver mulighed for at søge at gennemføre autorisationsuddannelse og søge autorisation hos psykolognævnet.

Fra 2004 overgik alle kandidatuddannelser på DPU til at være to-årige – herunder en kandidatuddannelse i pædagogisk psykologi. Den tre-årige cand.pæd.psyk.uddannelse passede ikke ind i dette system.

Det langstrakte forløb i debatten om videreførsel af cand.pæd.psyk.uddannelsen

Eftersom folkeskolens behov for læreruddannede psykologer ikke er blevet mindre med årene, jfr. bl.a. det aktuelle behov for arbejdet med inklusion og udvikling af almenundervisningen, har der siden 2000 været ført intensive drøftelser om, hvorledes cand.pæd.psyk.uddannelsen kan videreføres.

Drøftelserne har været ført på DPU, med universiteterne, i de involverede ministerier, i de faglige foreninger – herunder Danmarks Lærerforening samt ikke mindst fra arbejdsgiverside repræsenteret af Kommunernes Landsforening.

I de første år var debatten centreret om krav fra DPU om, at en ny cand.pæd.psyk.uddannelse skulle bestå af 2 + 2 år. På dette tidspunkt blev det 4-årige forløb afvist af bl.a. Danmarks Lærerforening (DLF) og Kommunernes Landsforening (KL) under henvisning til, at det betød et ekstra studieår i forhold til den tidligere uddannelse som cand.pæd.psyk.

Ministeriet for Videnskab og Forskning m.v. har været engageret i sagsforløbet gennem hele tidsperioden siden 2000. Der har været nedsat arbejdsgrupper med repræsentanter fra universiteternes psykologiske institutter og KL, og der er fremkommet rapporter med forskellige forslag.

På DPU mente nogle i lang tid, at den nye to-årige kandidatuddannelse i pædagogisk psykologi kunne tilfredsstille kommunernes behov for faglig hjælp fra Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR).

Lignende forslag har været gentaget flere gange i forløbet om at oprette særlig autorisation for pædagogisk psykologer i forbindelse med at etablere en særlig uddannelse for disse, der ikke giver mulighed for at betegne sig som psykolog i henhold til psykologloven, og dermed heller ikke mulighed for at søge autorisation hos psykolognævnet.

Over for dette har ikke mindst Kommunernes Landsforening og Danmarks Lærerforening fremhævet, at dette uvægerligt vil føre frem til A og B psykologer, og at det vil være nærmest umuligt at forklare forældre m.fl., at B psykologer kan bruges fornuftigt.

Kommunernes Landsforening ved formanden har i mange skrivelser til Videnskabsministeren gennem årene begrundet kommunernes og folkeskolens behov for genetablering af cand.pæd.psyk.uddannelsen, bl.a. i skrivelser til ministeren af 17/5-2002, 29/6-2005, 16/10-2006, 15/2-2007. Det samme har været tilfældet i et tilsvarende antal skrivelser fra Danmarks Lærerforening ved formanden. Herudover har der i forløbet været fulgt op med møder i ministeriet og direkte kontakter.

Videnskabsministeriet har siden 2005 fremlagt forskellige modeller for udformning for en cand.pæd.psyk.uddannelse, der sikrer, at den er på niveau med cand.psyk.uddannelsen, således at den giver adgang til den generelle psykologautorisation.

Der har været forslag om en ny tre-årig kandidatuddannelse, et fordelt forløb med en to-årig kandidatuddannelse med en overbygning på 1 eller 1½ år. Der har også været et forslag om, at læreruddannede skulle have en fast merit på bacheloruddannelsen på psykologstudiet på fx 2 år. I alle tilfælde har der været modstand mod forslagene fra de universiteter, der udbyder cand.psyk.uddannelsen med henvisning til, at disse modeller ikke sikrer de nødvendige ECT-point.

I 2008 fremlagde Aarhus Universitet et forslag med en 2-årig kandidatuddannelse i pædagogisk psykologi ovenpå en professionsbachelor som lærer med liniefag i specialpædagogik og speciale inden for det specialpædagogiske område. Efter mindst 2 års erfaring som lærer skal der herefter gennemføres en 1½ årig masteruddannelse, før den studerende kan kaldes cand.pæd.psyk. og dermed psykolog i henhold til psykologloven.

Modellen blev beskrevet som rummende de nødvendige ECT-point.

Denne model blev godkendt af Videnskabsministeriet, Kommunernes Landsforening og Danmarks Lærerforening.

Videnskabsministeriet gennemgik modellen på møde med Aarhus universitet den 5.januar 2010, hvor begge parter blev enige om indholdet med den forståelse, at studerende til den nye kandidatuddannelse skulle kunne optages i 2012.

Modellen blev derefter beskrevet nærmere i fællesskab mellem medarbejdere i Videnskabsministeriet og Aarhus Universitet.

7.februar 2011 skriver departementschef Uffe Toudal Pedersen til rektor Lauritz B. Holm fra Aarhus Universitet og beder rektor om at gå i gang med at udvikle det nye uddannelsesforløb – herunder beskrive procesforløb og tidsplan.

16.februar 2012 skriver rektor Lauritz B. Holm ved fuldmægtig Julie Goodall til formanden for Pædagogiske Psykologers Forening, at Aarhus Universitet er i gang med at beskrive uddannelsen, så den kan fremsendes til akkreditering inden 1.maj 2012.

Kommunernes Landsforening fremsender i forløbet vurdering af såvel behov som antal studerende, bl.a. i skrivelse til Aarhus Universitet af 6/6-2012. KL's vurdering gentages i møde i Forskningsministeriet den 9/9-2012.

Aarhus Universitet ved rektor Lauritz B. Holm skriver til Ministeriet for Forskning m.v. den 19/3-2013, at universitetet ikke ser sig i stand til udfylde den aftalte uddannelsesmodel på en fagligt forsvarligt måde. Der henvises til grundige sonderinger med de faglige miljøer, og at den ikke vil kunne indeholde de nødvendige ECT-point.

I stedet omtales alternative modeller, og der foreslås en snarlig drøftelse med ministeriet og Kommunernes Landsforening.

Kommunernes Landsforening og Danmarks Lærerforening har 11/4-2013 fremsendt fælles skrivelse til Forskningsminister Morten Østergaard og Børne- og undervisningsminister Christine Antorini og anmodet om et møde om sagen.

Minister for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser Morten Østergaard fremsender svar til formand for KLs Børne- og Kulturudvalg Jane Findahl og næstformand for Danmarks Lærerforening Dorte Lange den 10.juni d.å., hvor han tilkendegiver, at ministeriet ikke har mulighed for at tvinge Aarhus Universitet til at indfri den indgåede aftale om uddannelsesforløbet for cand.pæd.psyk.uddannelsen.

Samtidig tilkendegives et løfte om at drøfte med uddannelsessektoren, hvordan det sikres, at folkeskolen også fremover får den fornødne psykologfaglige bistand knyttet til skolerne.

23.juni 2013 Bjarne Nielsen

Bilag 2

**Faglig argumentation for,
at kommuner fortsat har behov for en cand.pæd.psyk. uddannelse i folkeskolen**

Folkeskolen har som nævnt i mange år haft brug for læreruddannede psykologer.

Cand.psyk.uddannelsen, der opstod i midten af 1940erne var oprindelig en tre-årig overbygning på læreruddannelsen.

Da cand.psyk.uddannelsen blev femårig, blev grunden lagt for den treårige cand.pæd.psyk.uddannelse fra 1960'erne – fortsat oven i en læreruddannelse.

Begge psykologuddannelser har altid været ligeværdige psykologuddannelser, hvilket også fremgår af psykologloven fra 1993.

I 1971 blev den lovgivningsmæssige grund lagt for udbygning af skolepsykologisk rådgivning (nu Pædagogisk Psykologisk Rådgivning – PPR) for samtlige kommuner i landet – ofte i form af et fælleskommunalt samarbejde.

Kemp-udvalget lagde i 1971 rammerne for det tværfaglige personale, hvor der psykologmæssigt var læreuddannede psykologer (skolepsykologer) og ikke-læreruddannede psykologer (psykologer, der efterfølgende skulle gennemføre en to-årig klinisk efteruddannelse, der blev godkendt af Undervisningsministeriet).

Fra starten var der omkring dobbelt så mange skolepsykologer som kliniske psykologer.

Psykologernes arbejde blev beskrevet i en række rapporter og betænkninger (Kemp (1971), Ulrich (1983), PPR-rapport (1996) og PPR-vejledning (2000)).

Psykologarbejdet blev tilsvarende beskrevet i skiftende bekendtgørelser og vejledninger for folkeskolens specialundervisning siden 1971.

Psykologarbejdet har altid været to-delt:

- Arbejdet med enkeltelevers problemer/udfordringer
- Arbejdet med det pædagogiske miljøes indhold og organisation

Førstnævnte arbejde indebærer bl.a. faglig udredning af elever med særlige behov med forslag om henvisning til specialforanstaltninger. .

Sidstnævnte omfatter mange typer af bredere indsatsformer med fokus på at udvikle skolens/klassers læringsmiljø – herunder medvirke til at udvikle faglige kompetencer hos lærerne.

PPRs styrke har altid været dets tværfaglighed med forskellige typer af psykologer samt overvejende læreruddannede konsulenter med forskellig specialpædagogisk erfaring. Det giver PPR mulighed for at medvirke i alle typer af faglige opgaver på skolen i forhold til såvel enkeltelever som grupper, klasser, systemer samt hele skolen som institution.

Det gælder også på småbørnsområdet med dets forskellige institutionstyper.

Ikke mindst har samspillet mellem de læreruddannede psykologer og de ikke-læreruddannede psykologer været meget frugtbar siden begyndelsen af 1970'erne.

De læreruddannede psykologer har et værdifuldt kendskab til skolen som system og kultur. De kender lærernes arbejdsopgaver og vilkår.

I den nuværende situation, hvor der er fokus på øget inklusion, medfører det et intensiveret fokus på udvikling af den almindelige undervisning. Det medfører et skift fra primært at betragte elevers problemer som individuelle problemer, der kræver diagnosticering og henvisning til

specialforanstaltninger, til at skulle ses i sammenhæng med elevens samlede situation i skole, fritid og hjem – den systemorienterede synsvinkel.

De læreruddannede psykologer har altid været dem, der har haft de bedste kompetencer til at arbejde med de pædagogisk-psykologiske problemstillinger på skolen og i den enkelte klasse. Det er en helt uvurderlig kompetence både at have psykologfaglig viden og kendskab til børns udvikling og risiko for fejludvikling, grundlæggende didaktisk viden og erfaring og samtidig kunne sætte det ind i en samlet organisationsmæssig ramme. Det er hensigtsmæssigt at have disse kompetencer samlet i én psykologindsats.

Det har været PPRs store styrke gennem årene siden 1971.

Der er nu vedtaget en inklusionslovgivning i folketinget, hvor specialundervisningsbegrebet bliver forbeholdt elever, der går i specialskole/klasse eller har behov for mindst 12 ugentlige støttelektioner. PPR skal fortsat medvirke med faglig udredning og fremsættelse af forslag til specialforanstaltninger for disse elever på vegne af skolelederen. Det betyder en skærpelse af kravene til PPR's medarbejderes føling med og kendskab til almenundervisningen.

For elever med mindre behov end 12 ugentlige lektioner skal PPR medvirke med at udvikle og kvalificere almenundervisningen. Det vil blive beskrevet i en kommende vejledning, hvor der vil blive stillet forventninger til PPR-psykologerne om dels at medvirke i samarbejdet på skolen mellem lærere, faglige ressourcelærere og skoleleder i skolens ressourcecenter, og dels at kunne medvirke med en række relevante bredere indsatsformer i forhold til lærere, skole og forældre, jfr. efterfølgende bilag.

Det vil kræve, at PPR råder over et tilstrækkeligt antal læreruddannede psykologer, der med sin dobbeltuddannelse og lærererfaring vil kunne sikre, at det samlede PPR – inkl. begge psykologgrupper – kan bistå lærerne og skolen i udvikling af almenundervisningen og skolen som system.

23.juni 2013 Bjarne Nielsen